

EP nariai pritarė ES vairuotojo pažymėjimų taisyklių peržiūrai, įtraukdami nuostatas dėl pradedančiųjų vairuotojų, skaitmeninio pažymėjimo ir vairuotojo teisių atėmimo.

Antradienį Europos Parlamentas patvirtino atnaujintas ES vairuotojo pažymėjimų taisykles, kuriomis siekiama prisidėti prie kelių eismo saugumo ir sumažinti eismo įvykių, per kuriuos ES keliuose [kasmet žūsta beveik 20 000 žmonių](#), skaičių.

Pagal šias taisykles per vairavimo egzaminus bus tikrinamos žinios apie aklosios zonos riziką, vairuotojo pagalbos sistemas, saugų durų atidarymą ir dėmesio praradimo naudojant telefoną riziką. EP nariams pareikalavus, pagal naujus mokymo ir egzaminavimo reikalavimus daugiau dėmesio bus skiriama pėsčiųjų, vaikų, dviratininkų ir kitų pažeidžiamų eismo dalyvių informavimui apie pavojus.

Motociklų ir automobilių vairuotojo pažymėjimai galios 15 metų. ES valstybės turės galimybę sutrumpinti galiojimo laikotarpį iki 10 metų, jei vairuotojo pažymėjimas naudojamas kaip asmens tapatybės dokumentas. Sunkvežimių ir autobusų vairuotojo pažymėjimai galios penkerius metus. ES šalys galės sutrumpinti 65 metų ir vyresnių vairuotojų pažymėjimų galiojimo laikotarpį, jų turėtojus įpareigojant dažniau tikrintis sveikatą arba atnaujinti žinias.

Prieš gaudamas pirmąjį vairuotojo pažymėjimą arba teikdamas prašymą jį atnaujinti, vairuotojas privalės atlikti sveikatos patikrinimą, įskaitant regėjimo ir širdies bei kraujagyslių tyrimus. ES valstybės galės pasirinkti, kad automobilių arba motociklų vairuotojai vietoj sveikatos patikros naudotų savarankiško sveikatos vertinimo formas arba kitas nacionaliniu lygmeniu sukurtas vertinimo sistemas.

Pirmą kartą ES taisyklėse bus nustatytas mažiausiai dvejų metų bandomasis laikotarpis pradedantiejiems vairuotojams. Jiems bus taikomos griežtesnės taisyklės ir sankcijos už vairavimą esant neblaiviam ir nenaudojant saugos diržų ar vaiko apsaugos sistemų.

Be to, 17 metų asmenys galės gauti vairuotojo pažymėjimą (B kategorija), tačiau iki 18 metų jie turės vairuoti lydimi patyrusio vairuotojo.

Siekiant sumažinti profesionalių vairuotojų trūkumą, naujosios taisyklės leis 18 metų asmenims gauti sunkvežimio (C kategorijos) vairuotojo pažymėjimą, o 21 metų asmenims – autobuso (D kategorijos) vairuotojo pažymėjimą, jei jie turės profesinės kompetencijos pažymėjimą. Priešingu atveju, norint vairuoti šias transporto priemones, asmuo turės būti atitinkamai 21 ir 24 metų amžiaus.

Pagal naujas taisykles skaitmeninis vairuotojo pažymėjimas, pasiekiamas mobiliajame telefone, turėtų palaipsniui tapti pagrindiniu pažymėjimo formatu ES. Tačiau EP nariai užtikrino, kad vairuotojai turėtų teisę prašyti fizinio vairuotojo pažymėjimo, kuris bus išduodamas nedelsiant ir paprastai per tris savaites.

Siekiant sumažinti neatsargaus vairavimo užsienyje atvejų skaičių, apie vairuotojo pažymėjimo atėmimą, galiojimo sustabdymą ar apribojimą bus pranešama jį išdavusiai ES šaliai. Taikant šią priemonę siekiama užtikrinti tarpvalstybinį nuobaudų vykdymą. Nacionalinės valdžios institucijos turės nedelsdamos informuoti viena kitą apie sprendimus dėl vairuotojo teisių atėmimo už sunkiausius kelių eismo taisyklių pažeidimus, įskaitant vairavimą apsvaigus nuo alkoholio ar narkotikų, dalyvavimą mirtiname kelių eismo įvykyje arba greičio viršijimą, pvz., važiavimą 50 km/h greičiau nei leistina.

Parlamento pranešėja vairuotojo pažymėjimo klausimais Jutta Paulus (Žaliųjų frakcija, Vokietija) sakė: „Pagal naujas taisykles iki 2030 m. bus išduodamas skaitmeninis vairuotojo pažymėjimas suteikiant piliečiams visišką pasirinkimo laisvę tarp programėlės ir fizinės kortelės. Vairavimo mokymuose bus daugiau pėsčiųjų ir dviratininkų saugumui skirtų aspektų. Savanoriai, pavyzdžiui, ugniagesiai ir gelbėtojai, paprasčiau gaus teises vairuoti greitosios pagalbos automobilius, o naujos mokymo ir pripažinimo taisyklės suteiks vairuotojo profesijai patrauklumo, ji taps lengviau įgyjama.“

Parlamento pranešėjas vairavimo teisių atėmimo klausimais Matteo Ricci (S&D, Italija) pabrėžė: „Šiandien žengtas svarbus žingsnis gerinant kelių eismo saugumą. Įvedus aiškesnius ir savalaikius vairavimo teisių atėmimo kriterijus sunkių pažeidimų atvejais, apsaugomi ne tik atsakingi vairuotojai, bet ir visa bendruomenė. Veiksmingesnė taisyklių įgyvendinimo sistema padės išvengti avarių ir išgelbėti gyvybes.“

Naujosios taisyklės įsigalios dvidešimtą dieną po jų paskelbimo Europos Sąjungos Oficialiajame leidinyje. ES šalys turės trejus metus šioms naujoms nuostatoms perkelti į nacionalinę teisę ir dar metus pasirengti jų įgyvendinimui.

Peržiūrėtos ES vairuotojo pažymėjimų taisyklės yra 2023 m. kovo mėn. Komisijos pateikto [kelių eismo saugumo paketo](#) dalis. Šiuo dokumentų rinkiniu siekiama pagerinti visų eismo dalyvių saugumą ir iki 2050 m. kuo labiau priartėti prie nulinio mirčių ES keliuose skaičiaus ([Visiškai saugaus eismo vizija](#)).

EP atnaujino ES vairavimo taisykles, siekdamas didesnio kelių eismo saugumo

